

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2026-0000029598

Datum
26 februari 2026

Opgesteld door

Bijlage(n)
1

Aan
Van

minister van BZK
dgOBDR

nota

Nota bij verzamelbrief verkiezingen

Aanleiding

Op 14 januari 2026 heeft het commissiedebat verkiezingen plaatsgevonden met de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en uw voorganger. Belangrijk thema in het debat was de weerbaarheid van het verkiezingsproces en de rol van online platformen. Daarnaast kwamen verschillende onderwerpen mbt de organisatie van verkiezingen en kiesrecht aan bod. Uw voorganger heeft tijdens dit debat toegezegd eind februari de Tweede Kamer op een aantal onderwerpen verder te informeren, ruim voor de Gemeenteraadsverkiezingen op 18 maart (GR26) aanstaande. We grijpen de brief tevens aan om enkele onderwerpen in de voorbereiding van de GR26 aan te stippen.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met de inhoud van de brief.

Kern

- De onderwerpen in de brief zijn vooral feitelijk van aard. Er worden geen beleidswijzigingen aangekondigd.
- De brief is te verdelen in de volgende drie blokken:
 - Voorbereiding gemeenteraadsverkiezingen en experiment nieuw stembiljet.
 - Uitvoering Europese verordening inzake transparantie en gerichte politieke reclame in Nederland.
 - Weerbaarheid verkiezingsproces en contacten met online platformen.
- Wij adviseren u in een later stadium een meer inhoudelijke brief over de koers weerbaarheid van verkiezingen te sturen. Een logisch moment daarvoor is de voorziene uitgebreide evaluatie van de Tweede Kamerverkiezing 2025 (TK25) en de GR26 die voor het zomerreces aan beide Kamers wordt gestuurd.

Toelichting

De volgende onderwerpen komen aan de orde in de brief:

Voorbereiding gemeenteraadsverkiezingen en experiment nieuw stembiljet:

- In de inleiding geeft u aan dat door gemeenten veel inzet wordt gedaan om de opkomst te stimuleren. Daarin geeft u ook aan hoe belangrijk het is dat mensen hun stem uitbrengen.
- Experiment nieuw stembiljet: Tijdens de GR26 wordt opnieuw geëxperimenteerd met het nieuwe stembiljet. In de brief informeert u de Kamer over de opzet van de evaluatie van deze verkiezingen.

Bij de evaluatie van het experiment bij de Tweede Kamerverkiezing 2025 heeft minBZK aan de Kamer gemeld het voornemen te hebben na een positieve evaluatie de eerste stappen te gaan zetten richting invoering van het nieuwe stembiljet. Dit voornemen wordt in deze brief herhaald. De opzet van de evaluatie van het experiment is ook bij voorgaande experimenten met de Eerste Kamer gedeeld. Daarom wordt een afschrift van deze brief ook aan de Eerste Kamer verzonden.

- Gesprek met peilbureaus: Op 16 februari 2026 heeft het gesprek met de Peilingwijzer en de peilbureaus Verian/EenVandaag, Ipsos I&O en Peil.nl plaatsgevonden naar aanleiding van een toezegging aan het lid Erkens tijdens het commissiedebat. De peilbureaus hebben in dit gesprek erop gewezen dat de methodiek en hun werkwijze bij peilingen staat beschreven op hun websites. Daarmee komen ze reeds tegemoet aan de vraag van het lid Erkens om de methodiek vrijwillig openbaar te maken.
- Vergoeding stembureauleden: in het commissiedebat heeft het lid Sneller (D66) gevraagd of het mogelijk is de vergoeding voor stembureauleden fiscaal vrij te stellen. Dit blijkt niet mogelijk omdat de vergoeding vanwege de hoogte daarvan niet is aan te wijzen als vrijwilligersvergoeding.

Onze referentie
2026-0000029598

Datum
26 februari 2026

Uitvoering Europese verordening inzake transparantie en gerichte politieke reclame in Nederland.

- De uitvoeringswet is in voorbereiding. In aanloop naar de GR26 informeert u de Kamer hoe gemeenten en lokale politieke partijen worden geïnformeerd over de regels die uit de verordening volgen.

Weerbaarheid verkiezingsproces en contacten met online platformen.

- De maatregelen die in het kader van de weerbaarheid in aanloop naar de GR26 zijn genomen, worden toegelicht.
- Extra aandacht is er voor de FIMI-pilot. Deze pilot richt zich op GR26, maar voedt ook de bredere opgave in het coalitieakkoord over de monitoring van desinformatie.¹ Over de invulling van de bredere opgave wordt u separaat geïnformeerd. BZK is verantwoordelijk voor een sterke en weerbare democratie en rechtsstaat. Vrije, toegankelijke en betrouwbare verkiezingen zijn het belangrijkste proces in onze democratische rechtsstaat. Recente voorbeelden laten zien dat ook onze verkiezingen doelwit kunnen zijn van heimelijke buitenlandse beïnvloedingspogingen, oftewel *Foreign Information Manipulation Interference* (FIMI). Daarom is het belangrijk om onze verkiezingen weerbaar te maken, o.a. via beter zicht op FIMI. Voor deze pilot hebben diverse organisaties uit het maatschappelijk middenveld opdrachten gekregen voor het doen van onderzoek naar FIMI in het kader van GR26. Deze organisaties dienen te werken binnen de wettelijke kaders van de AVG. Ook stellen we een klankbordgroep in waarin de resultaten van de afzonderlijke onderzoeken samengebracht en overkoepelend geanalyseerd. Hieruit kunnen lessen worden getrokken voor het verbeteren van het toekomstige zicht van de overheid op de verspreiding van buitenlandse desinformatie. De resultaten van de pilot worden in het najaar met de Kamer gedeeld.
- Contact met de techplatformen en bedrijven: u geeft aan dat het kabinet in gesprek blijft met de platformen over hun verantwoordelijkheden voor het beschermen van het publieke debat en het verkiezingsproces. Vervolgens geeft u een uiteenzetting van eerder gevoerde gesprekken in aanloop naar GR26. 17 februari heeft er een gesprek plaatsgevonden met

¹ Op pagina 15 staat: ...“We beleggen de taak voor het monitoren van de herkomst en verspreiding van desinformatie bij de NCTV en de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties”.

Google en TikTok in Dublin, alsook met de Ierse toezichthouders. Een gesprek met Meta zal nog voor de gemeenteraadsverkiezingen plaatsvinden.

- In de brief beantwoordt u ook vragen van het lid Stöteler (PVV) over welke afspraken er zijn gemaakt met platforms, hoe het ministerie van BZK de flagger status heeft gebruik en hoe die is ingezet. De vragen zijn gesteld naar aanleiding van een rapport van een vaste commissie van het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden, waarin zij stellen dat social media platformen worden gecensureerd door de Europese Commissie door druk op de platformen en wetgeving als de DSA. De Nederlandse verkiezingen en het contact tussen het ministerie van BZK en de online platformen wordt in dit rapport als casus uitgelicht. In reactie op de vragen van het lid Stöteler licht u toe dat het ministerie contact kan opnemen met de platforms X, Meta, TikTok, Google en Snapchat. Met deze platforms bestaat de vrijwillige afspraak dat zij meldingen van BZK gedurende de verkiezingsperiode met prioriteit behandelen en toetsen aan de eigen gebruikersvoorwaarden. Het ministerie heeft geen bevoegdheid om bepaalde content te laten verwijderen. Meldingen bij de platformen worden steeds, volgens vaste werkwijze, bij de evaluatie van de betreffende verkiezing openbaar gemaakt.
- Tot slot geeft u aan dat in een aparte kamerbrief een reactie wordt gegeven op het rapport 'Dutch Parliamentary Elections 2025' van het Hybrid Election Integrity Observatory (HEIO).

Onze referentie

2026-0000029598

Datum

26 februari 2026

Toelichting

De brief is intern afgestemd met DGDOO en externe betrokkenen die zijn genoemd in de brief.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing

Motivering

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam
1	Brief Tweede Kamer
2	Opzet evaluatie GR26